

EUGEN SITEANU

DOUĂ THRILLERE

**Editura Academiei Oamenilor de Știință din România
București, 2024**

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a
României**

SITEANU, EUGEN

Două thrillere / Eugen Siteanu. - București
: Editura Academiei Oamenilor de Știință din
România, 2024

ISBN 978-630-6518-31-9

821.135.1

EUGEN SITEANU
Membru corespondent
al Academiei Oamenilor de Știință
din România
Secția Științe Militare

PREFAȚĂ

sau

„VIATA CA O LUPTĂ”

Sînziana IANCU

Autorul, Eugen Siteanu, care a scris numeroase cărți de beletristică, atât poezie, cât și romane, se află întotdeauna în căutarea unei noi provocări. De această dată, domnul Eugen Siteanu ne invită în călătoria complicată a războiului, în care elemente de istorie sunt îmbinate armonios cu aspecte literare.

Povestirea este construită în două părți, ambele mergând pe un fir narativ intens și alcătuit din momente caracterizate de tărie emoțională și nerăbdare. Lectura se parcurge într-un mod facil, ambele părți fiind definite de câte un motto, fragment al unora dintre poeziile aparținând lui George Coșbuc. Prima parte, „Pământenii” începe cu un motto care evocă două strofe ale poeziei „Cântec II” a lui George Coșbuc și

care aduce în discuție sentimentul patriotic și importanța pe care glia străbună o are în conștiința poporului român. De fapt, întreaga operă este un îndemn la sentimente de patriotism și un simbol de voință al unei realități sinuoase. Partea a doua, „Pe frontul de Est”, începe cu un motto din poezia „Lupta vieții” a lui George Coșbuc, insistând asupra semnificației integrale a operei de față, mai exact, cea a necesității luptei.

Printre cuvintele din această operă se aud șoptele personajelor, se simte vântul care bate printre pomii înfiorați de necunoscutul care se abate asupra zilei de mâine, se văd „fulgii de nea” care „pluteau duși de vânt și se așezau tăcuți pe pământul înghețat fără a se topi”, iar gerul și-a înghețat vorbele în frunzele căzute răsfirat.

Pe parcursul narațiunii, autorul își exprimă gândurile și sentimentele în mod indirect, evident prin intermediul personajelor sale, care sunt caracterizate atât în mod direct, astfel: „Gheorghe era un bărbat înalt, solid, chipeș, blond și cu ochi albaștri. Avea treizeci de ani, era inteligent

și cultivat”, „Costel era un atlet neîntrecut”, Jean Miron era „un bărbat brunet cu ochi negri pătrunzători, care uneori deveneau firoși, cu o înălțime de aproape doi metri, lat în spate și cu pieptul și brațele de Hercule. Avea o minte ascuțită, precisă și un calm proverbial și un temperament echilibrat, cu o capacitate extraordinară de observat și raționat. Avea capacități de observație extraordinare care-l ajutau la limpezirea tuturor misterele care pentru alții erau de nepătruns”, de asemenea, era „un romantic care era pregătit să moară pentru cauza poporului basarabean, pentru libertatea poporului său”, Colonelul Voronov era „un polițist excepțional și mizantrop care instaurase o disciplină de fier și pedepsea imediat pe cei care nu respectau legea ori nu i se supuneau”, Lili era „tânără, drăguță ba chiar frumoasă, pe fața căreia se citea o spiritualitate deosebită, care-i dădea o frumusețe rară. Purta cu noblețe și demnitate un surâs etern lăuntric ca și cum ar fi purtat permanent o taină magică. Avea un ten alb imaculat cu trăsături perfecte și ochi căprui mari și limpezi.”, Barbu „avea

1,75 metri înălțime, era brunet cu un păr negru și des, ochii negri, nasul acvilin și lat în spate. Avea în jur de 30 de ani, fața palidă și rotundă, cu o frunte de poet.”. Totodată, personajele autorului sunt caracterizate și percepute și în mod indirect, prin intermediul acțiunii, care se desfășoară pe momentele intrigii. Întâmplările relatate sunt plasate într-un cadru spațio-temporal dificil al istoriei, mai exact perioada celui de-Al Doilea Război Mondial, augmentat de o realitate înțesată cu aspecte neplăcute spre tragice ale vieții indivizilor.

Se remarcă prezența naratorului omniscient, iar în cadrul narațiunii, dialogul se împletește cu monologul interior („Ar fi minunat dacă ar accepta să-mi fie soție, își zise el cu pasiune”, „Așa cum de fapt sunt ei toți – niște oameni minunați”, își spuse el”, „Se uita la ei cu drag și își spuse că grecii antici au avut dreptate: <omul este măsura tuturor lucrurilor>”), însă și cu descrierea: „În următoarea zi ninge cu fulgi mari și pufoși într-o tăcere deplină. Frigul era înțepător iar vântul – usturător. Casele din Soroca aveau căciuli albe de zăpadă, iar din

hornuri ieșea un fum negru și des care se ridica ca un balaur spre cerul înnorat.” „Furtuna de afară izbucni pe neașteptate. Vântul începu să bată cu putere, iar pe cer apărură nori plumburii. Ninsoarea bătuse în geamuri și le acoperi cu zăpadă.” Casa lui Barbu fusese construită ca o casă conspirativă. Ea avea două pivnițe. Una era obișnuită, iar cealaltă avea o intrare secretă care era greu de descoperit și nu avea nici o fereastră. Ca mobilier avea două paturi și două scaune. De asemenea avea o găleată cu apă de băut și un coș cu fructe. Sufrageria în care stăteau la taifas cei patru era o cameră spațioasă cu două ferestre mari, cu jaluzele, ascunse de două draperii albastre. Pereții erau vopsiți într-o culoare bleu ca cerul; în centru se întindea un covor bleumarin pe care era așezată o masă de nuc maron acoperită cu un postav albastru; la unul dintre pereți trona o canapea pentru patru persoane; scaunele erau de asemenea din lemn de nuc și aveau picioarele fasonate la fel cu cele ale mesei sub forma unor picioare de leu. Dulapul tot de nuc avea aceeași

culoare ca masa. Camera era călduroasă deoarece în șemineu ardea focul.”

În această nuvelă, cuvântul „libertate” apare de 12 ori, „apărare” de 11 ori, „camarazi” de 17 ori, toate construind o fortăreață a simbolisticii în opera „Două thrillere”... - o simbolistică a durerii, a voinței, a suferinței, a prieteniei, a speranței. De asemenea, cuvântul „Dumnezeu” se regăsește menționat de 14 ori, reamintind cititorului cât de important era aspectul laic și cât de nestrămutată era credința oamenilor aflați nu doar în vreme de război, dar și într-o perioadă în care tradițiile și moștenirea culturală erau adânc înrădăcinate în sângele strămoșesc. În luptele purtate de trupele armatei române în cel de-Al Doilea Război Mondial nu au existat doar statistici, dar și oameni și emoții, și discursuri patriotice, și neîncredere, și luptă psihologică, și viață. Aceste aspecte sunt elemente esențiale în această scriitură, al cărei principal scop nu este acela de a rememora istoria sau de a reda o nouă perspectivă, ci acela de a revela fața ascunsă a conflictelor; cu alte cuvinte, este expusă partea intrinsecă a oamenilor

care compun realitatea acelor vremuri, bătăliile interioare și psihologia nespusă între filele de istorie.

Între paginile autorului Eugen Siteanu, se remarcă deopotrivă înghețul unei realități confruntate cu dezamăgire, tristețe, neîmplinire, dar și cu o anumită candoare, tresalt emoțional rezultat din pasiunea pentru partener, pasiunea pentru viață și idealuri. Toate acestea, coroborate cu speranță, credință și curaj conduc la a conchide că opera de față nu exprimă o luptă în sau de viață, ci, mai degrabă, viața ca o luptă, de unde probabil, și motto-urile inspirate din creația lui George Coșbuc. În final, aș adăuga faptul că „*Viața nu este nici simplă nici complicată, nici limpede nici mohorâtă, nici contadictorie nici coerentă. Este - și atâta tot. Numai limbajul o ordonează sau o complică, o luminează sau o întunecă, o diversifică sau o unifică.*” (Antoine de Saint-Exupery).

EUGEN SITEANU

PĂMÂNTENII

MOTTO

*Când ți-or pune piedici dușmanii să
cazi
Spada ta să fie și de-acum, române,
Fulger care-aprinde, vânt ce rupe
brazi,
Și te-ncrede-a pururi că vei fi și mâine
Tare cum ești azi!*

*Sus ridică fruntea, vrednice popor!
Câți vorbim o limbă și purtăm un
nume,
Toți s-avem o țință și un singur dor –
Mândru să se-nalțe peste toate-n lume
Steagul tricolor!*

George Coșbuc, „Cântec”.

Jean Miron, membru al Mișcării revoluționare „Pământeni”, era un bărbat brunet cu ochi negri pătrunzători, care uneori deveneau firoși, cu o înălțime de aproape doi metri, lat în spate și cu pieptul și brațele de Hercule. A avea o minte ascuțită, precisă și un calm proverbial și un temperament echilibrat, cu o capacitate extraordinară de observat și raționat. A avea capacități de observație extraordinare care-l ajutau la limpezirea tuturor misterele care pentru alții erau de nepătruns.

— Planul pe care vi l-am prezentat nu poate da greș, zise el privindu-i cu atenție pe Ioan Pelivan, Ștefan Ciobanu și pe frații Ouatul. Dacă dă greș cei care-l duc la îndeplinire vor fi morți. Un rol principal îl are femeia care le servește mâncarea gardienilor și care va pune un somnifer puternic în hrana acestora. În plus, pistoalele noastre trebuie bine șterse, curățate și unse ca să funcționeze perfect. Autocamionul a fost verificat și șoferul este foarte bun.

Planul era îndrăzneț și presupunea o precisă sincronizare a acțiunilor.

Jean Miron era un erou pentru poporul basarabean și o nenorocire pentru autoritățile ruse/țariste. Era un profesionist care era conștient de soarta crudă ce-l aștepta dacă dădea greș, un romantic care era pregătit să moară pentru cauza poporului basarabean, pentru libertatea poporului său. El lupta pentru emanciparea moldovenilor basarabeni de sub regimul țarist. Lupta pentru folosirea limbii române în biserică, în școli, în administrația și în justiția din Basarabia. Ohranka țaristă arestase o parte dintre membrii „Pământenilor”, pentru a-i deporta în nordul Rusiei, la Arhanghelsk. În anul 1917 Chișinăul arăta ca un oraș asediat. Bande de bolșevici jefuiau gospodăriile oamenilor. Unii dintre aceștia jefuiau oameni nevinovați, violau femeile și furau bunurile cetățenilor. Toată noaptea și până dimineața tâlharii benchetuiau și umblau beți prin oraș.

Un autocamion albastru opri în apropierea locului unde erau încarcerate

persoanele care urmau să fie deportate. Din el coborâra patru bărbați înarmați, iar unul rămăsese la volan, cu motorul pornit. Închisoarea era o clădire de cărămidă cu un singur etaj. La parter erau un șir de celule în care erau închiși deținuții. Jean Miron introduse o cheie în broasca ușii și o deschise. În interior, pe un scaun, dormita un gardian gras. Jean îl pocni după ureche cu patul pistolului și acesta se prăvăli pe pardoseală. Un alt gardian ședea pe un scaun pe coridor și când se apropiau de el acesta ridică pușca, dar nu apucă să tragă întrucât Jean îl împușcă și-i luă cheile cu care descuie ușile celulelor și-i eliberă pe cei trei membri „Pământenii”. Apoi toți alergară pe coridor, ieșiră din clădirea închisorii și se urcară în autocamionul care demară imediat și se îndreptă pe drumul spre Răzeni. Cei trei deținuți fuseseră bătuti cu sălbăticie și aveau fețele tumefiate, ochii umflați. Din nas și din gură le curgea sânge. Autocamionul intră în Bolgrad și opri la o casă albă cu frontoane albastre în care

gazda îi întâmpină cu căldură. Jean îi prezentă pe cei trei:

— Ei sunt Gheorghe, Costel și Ion. După cum vezi au fost bătuți cu bestialitate de gardieni. Te rog să aduci un doctor să-i doftoricească.

— Da. Plec îndată.

Toți intrară în camera de zi în care masa era încărcată cu bucate din belșug și cu sticle de vin. O femeie frumoasă, nu prea înaltă, dar cu un corp splendid intră în sufragerie ducând pe o tavă ceștile cu cafeaua care răspândea o aromă parfumată. Ea avea ochii verzi cu sprâncene lungi, grațios arcuite, care puneau în evidență pielea albă a frunții. Avea păr negru mătăsos, buclat, care cădea în valuri până aproape de talie. Rochia verde scotea în evidență formele minunate ale corpului ei. Avea trăsături drăgălașe, obraji palizi și o ținută plină de noblețe. După ce le servi cafeaua aduse friptura de curcan și o salată de varză și le ură poftă bună.

Jean turnă în pahare și ridică paharul:

— Prieteni, să bem pentru libertate.

— Libertate și fraternitate,
răspunseră ceilalți în cor.

*

Colonelul Voronov conducea o organizație antiteroristă țaristă. Era un polițist excepțional și mizantrop care instaurase o disciplină de fier și pedepsea imediat pe cei care nu respectau legea ori nu i se supuneau. Începuse o perioadă neagră de tâlhării și omoruri în toată Rusia. Oamenii colonelului acționau în taină, se deghizau în diverse forme și nu se lăsau fotografiați de frica răzbunărilor. Ministrul de interne își spuse: *„Dacă este cineva care să-l prindă pe Jean Miron, acela este cu siguranță colonelul Voronov”*. Dar colonelul devenise un fanatic care instaurase teroarea. Ministrul se gândi la rebelii basarabeni din organizația „Pământeni” pe care agenții lui Voronov îi arestaseră lângă Chișinău. Toți fuseseră condamnați pe loc la pedeapsa capitală la intervenția colonelului.

Jean Miron era o obsesie pentru Voronov:

— Vreau să-l prindeți și să-l spânzurați! exclamă ministrul.

Ministrul știa că Jean Miron era un revoluționar fanatic și, prin urmare, un om deosebit de primejdios.

— Excelență, nimeni n-a prevăzut ce s-a întâmplat la Chișinău, spuse Voronov.

— Știu asta, răspunse ministrul. Vreau să știu unde se ascunde. Fără bâlbâieli. Vreau să faceți un plan perfect și să-l prindeți cât mai repede.

— Oamenii mei sunt pe urmele lui. Nu poate să scape. Avea o voce amenințătoare. Problema este că tot poporul basarabean le dă adăpost și hrană lui Miron și revoluționarilor acestuia. Pentru basarabeni Jean Miron e un erou. Dar îl voi prinde și-l voi spânzura.

Ministrul se întrebă: „*Mai întâi nu trebuie judecat? Și după ce e condamnat, abia atunci trebuie spânzurat*”.

Ministrul se ridică de la birou și le spuse participanților:

— Domnilor, asta e tot. Știți ce aveți de făcut.

Părăsiră biroul toți, cu excepția colonelului.

— La dracu' cu basarabeni! ăștia! strigă ministrul. Ce dracu mai vor?

— Vor autonomie! Vor să se vorbească în instituțiile lor românește.

— Nu! Vor vorbi rusește și nu vor avea autonomie! Nu le voi permite să smulgă o bucată din Imperiul rus!

— Vor ca toate școlile să fie cu limba de predare română. Limba rusă să fie utilizată numai pentru legătura cu conducerea de la Petrograd. Biserica lor să aibă autonomie. Toate slujbele în biserică să se facă în limba română. Vor ca basarabeni să nu mai fie duși la oaste afară din Basarabia. Vor să nu se mai aducă și să se așeze străini în Basarabia...

— Să-i ia dracu pe basarabeni! urlă el și bătu cu pumnul în birou. Cât timp sunt eu ministru nu vor avea autonomie!

— Deocamdată ei aduc cărți din România scrise de Iorga, Xenopol, Eminescu, Alecsandri, Coșbuc etc. Ei fac conferințe și spectacole în limba română.

— Să fie arestați toți membri „Pământenilor”. Să se facă percheziții în școli, la domiciliu și să se confişte toată literatura românească! Să fie arestați și deportați! explodă ministrul.

— Am înțeles, excelență! zise Voronov. Jean Miron cu trei din banda sa au fost văzuți lângă Soroca.

— Atunci arestați-i imediat! tună vocea ministrului.

*

Pentru a nu fi descoperit și arestat de agenții lui Voronov, Jean Miron avea nevoie de anumite deghizări. În plus mai avea nevoie de o femeie tânără care să-l însoțească pentru a forma o pereche de îndrăgostiți. Trebuia să joace acest rol cu artă și astfel ar putea să treacă fără a fi descoperit de agenții secreți. Ion avea o soră de 19 ani și-i promisese că o va aduce să i-o prezinte și să joace acel rol. Jean îi aștepta într-o cafenea la o masă pe care avea o ceașcă de cafea. Era deja ora nouă și jumătate și el privea chipurile din jurul său. Își consultă ceasul. Se gândi la Ana,

frumoasa Ana, prietena sa din ultimele patru luni. Îi revenise în minte chipul ei și se întrebă dacă și sora lui Ion era frumoasă. Privi în jur. Toate mesele erau ocupate de oameni care-și savurau cafeaua. Se gândi din nou la Ana, la zâmbetul ei angelic, la ochii ei plini de dragoste, la corpul ei frumos, la îmbrățișările ei... Privind spre ușă îi văzu. Ion și cu sora lui se îndreptau spre el. Se ridică în timp ce Ion făcea prezentările. Jean îi sărută mâna Mariei și i ținu scaunul ca un gentleman. Ion spuse:

— Eu vă las singuri. Plec să mă întâlnesc cu cineva. La revedere.

Jean o privea cu interes. Maria era de o frumusețe răpitoare, cu înălțimea de 1,65 metri, o față ovală, tenul alb strălucitor, o frunte înaltă, o bărbie frumoasă, fermă, ochi negri strălucitori și mari, sprâncenele frumos arcuite, gene lungi, buze pline, părul negru ondulat care cădea în valuri pe umeri și un gât lung și grațios.

— Nu mă așteptam să fii chiar atât de frumoasă, spuse Jean zâmbind. Ți-a povestit Ion ce rol trebuie să jucăm?

— Mi-a spus că aveți nevoie de o însoțitoare cu care să faceți o pereche.

— În primul rând nu trebuie să-mi spuneți dumneavoastră. Vă rog să fiți de acord să ne tutuim. În al doilea rând noi nu vom forma o pereche obișnuită, ci trebuie să părem doi îndrăgostiți. Vă mărturisesc sincer că imediat ce v-am văzut m-am îndrăgostit. Deci mie-mi va fi foarte ușor să joc acest rol. Dar ție?

— Nu vă faceți griji. Mă voi descurca la fel de bine ca tine.

— Când se va holba la mine vreun agent secret să fii sigură că te voi săruta cu foc!

— Abia aștept, spuse ea zâmbind.

— Și eu, râse Jean luând-o de mână.

Atunci râse și ea dezvelind un șirag de dinți albi ca perlele.

— Ospătar! O caffè latte pentru domnișoara!

Ea aprobă înclinând capul grațios.

Ei rămaseră tăcuți câteva clipe. Apoi Maria îl privi în ochi:

— Ion și mama sunt bolnavi, foarte bolnavi. Au nevoie de un doctor pentru că

au coșmaruri și nu pot dormi decât maxim două ore în fiecare noapte. Mă poți ajuta?

Ea era sinceră și avea o mare putere de convingere, iar el era bun, loial, și generos. Ea își pusese mâna ei mică peste a lui:

— Ei au insomnii și dureri de cap groaznice.

— Stai liniștită! Azi vorbesc cu doctorul meu și mâine îi duc la consultație pe Ion și pe mămica ta.

— Îți mulțumesc anticipat, iubitele, și-și puse din nou mâna peste a lui.

— Voi face tot ceea ce este posibil pentru sănătatea mamei și fratelui tău, răspunse el zâmbind cu bunătate.

*

Ion se simțea singur și privea în jurul său de parcă se rătăcise. Avea gânduri nedeslușite, negre, înfricoșătoare care-i înrobeau memoria sa bolnavă. Viața lui trecută i se părea că se legăna în depărtarea nemărginită și rece. Prezentul i se părea fragmentat, neclar și înfricoșător, iar

viitorul era ciudat de lugubru. Noaptea nu putea dormi, iar când reușea să ațipească se trezea dintr-un vis urât în care se rătăcea într-o mlaștină de noroi negru în care se scufunda și nu mai putea ieși. Se sufoca și se trezea learcă de transpirație rece.

Jean îl duse pe Ion la un psihiatru. După consultație acesta îi explică boala de care suferea Ion. Jean a înțeles că boala prietenului său a fost provocată de stres, ceea ce a și presupus el. Îi explică lui Ion porunca Domnului Iisus de a-și lăsa părinții și cultura și a căuta perfecțiunea:

— Aceasta trebuie să vrei, Ioane. Să nu fii tras în jos de starea ta jalnică, de necazurile tale și ale familiei și să știi ce vrei. Să nu te mai lași tras în jos de conformism. Dumnezeu i-a lăsat omului posibilitatea de a opta. Așadar optează pentru un țel măreț. Nu uita că persecuțiile, la care a fost supus poporul nostru, țin poporul basarabean atât de unit. Noi, ca indivizi, nu putem să ne desprindem de popor și de lupta sa pentru libertate. Deci noi avem posibilitatea de a alege și noi am ales să fim luptători pentru independența